SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów i skrótowców 15
Wstęp 17
Praktyka tłumaczenia 21
Zasady sporządzania tłumaczeń poświadczonych 37

1. Dokumenty USC
Standesamtliche Urkunden 49

1.1. Odpis zupełny aktu urodzenia
Vollständige Abschrift der Geburtsurkunde[1] 50
1.2. Geburtsurkunde (DDR)
Akt urodzenia (DDR) 52
1.3. Geburtsurkunde (A)
Akt urodzenia (A) 53
1.4. Geburtsurkunde (CH)
Akt urodzenia (CH) 54
1.5. Świadectwo chrztu
Taufschein 55
1.6. Taufschein (D)
Świadectwo chrztu św. (D) 56
1.7. Zaświadczenie (o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa)
Bescheinigung (Ehefähigkeitszeugnis) 57
1.8. Ehefähigkeitszeugnis (D)
Zaświadczenie o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa (D) 59
1.9. Ehevorbereitungsprotokoll (D)
Protokół z czynności przedmałżeńskich (D) 61
1.10. Odpis zupełny aktu małżeństwa
Vollständige Abschrift der Heiratsurkunde 70
1.11. Beglaubigte Abschrift aus dem Familienbuch (D)
Poświadczony odpis z księgi rodzinnej (D) 73
1.12. Heiratsurkunde (A)
Akt małżeństwa (A) 76
1.13. Eheschein (CH)
Akt małżeństwa (CH) 78
1.14. Odpis zupełny aktu zgonu
Vollständige Abschrift der Sterbeurkunde 80

[1] Dokumenty oznaczone kursywą są tłumaczeniami tekstów zamieszczonych w *Wyborze polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych* pod red. J. Iluka i A.D. Kubackiego z 2006 r. Przy tytułach dokumentów niemieckojęzycznych użyto następujących skrótów: D = Republika Federalna Niemiec, DDR = Niemiecka Republika Demokratyczna, A = Austria, CH = Szwajcaria.

1.15. Sterbeurkunde (D)
Akt zgonu (D) 82
1.16. Beglaubigte Abschrift aus dem Sterbebuch (D)
Uwierzytelniony odpis z księgi zgonów (D) 83
1.17 Todesbescheinigung (D)
Poświadczenie zgonu (D) 84
1.18. Poświadczenie zamieszkania
Bescheinigung über den Wohnsitz 87
1.19. Bestätigung der Meldung (D)
Potwierdzenie zameldowania (D) 88
1.20. Meldezettel (A)
Karta meldunkowa (A) 89
1.21. Poświadczenie obywatelstwa
Bescheinigung der Staatsangehörigkeit 91
1.22. Staatsbürgerschaftsnachweis (A)
Poświadczenie obywatelstwa (A) 92
1.23. Einbürgerungszusicherung (D)
Przyrzeczenie nadania obywatelstwa (D) 93
1.24. Bescheid über die Zusicherung der Staatsbürgerschaft (A)
Decyzja o przyrzeczeniu nadania obywatelstwa (A) 94
1.25. Anerkennung der Vaterschaft (D)
Uznanie ojcostwa (D) 96

2. Dokumenty szkolne
Schuldokumente 99

2.1. Świadectwo szkolne (liceum ogólnokształcące)
Schulzeugnis (allgemeinbildendes Lyzeum) 100
2.2. Świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej
Abschlusszeugnis der Berufsgrundschule 102
2.3. Świadectwo ukończenia technikum zawodowego
Abschlusszeugnis des Berufstechnikums 104
2.4. Świadectwo ukończenia liceum medycznego
Abschlusszeugnis des medizinischen Lyzeums 107
2.5. Schulzeugnis (D)
Świadectwo szkolne (D) 110
2.6. Jahreszeugnis (A)
Roczne świadectwo szkolne (A) 112
2.7. Świadectwo dojrzałości (nowa matura)
Reifezeugnis (neues Abitur) 114
2.8. Świadectwo dojrzałości liceum dla dorosłych (stara matura)
Reifezeugnis des Lyzeums für Erwachsene (altes Abitur) 116
2.9. Zeugnis der allgemeinen Hochschulreife – Abendgymnasium (D)
Świadectwo uzyskania matury ogólnej – gimnazjum wieczorowe (D) 119

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 6 2014-01-10 10:21:15

2.10. Reife- und Diplomprüfungszeugnis (A)
Świadectwo dojrzałości i złożenia egzaminu dyplomowego (A) 124
2.11. Dyplom uzyskania tytułu zawodowego
Diplom der Erlangung eines Fachtitels 131
2.12. Dyplom magistra pedagogiki w zakresie nauczania początkowego
Diplom – Magister der Pädagogik mit dem Schwerpunkt Unterricht in der Primarstufe 132
2.13. Dyplom magistra inżyniera
Diplom – Magister Ingenieur 133
2.14. Diplom-Abschrift – Magister der Philosophie (A)
Odpis dyplomu – magister filozofii (A) 134
2.15. Diplom – Diplom-Mathematiker (D)
Dyplom matematyka dyplomowanego (D) 136
2.16. Diplomzeugnis – Wirtschaftsingenieurwesen (D)
Dyplom w zakresie inżynierii gospodarczej (D) 137
2.17. Diplom – Wirtschaftsingenieur (FH) (D)
Dyplom inżyniera dyplomowanego ekonomii (FH) (D) 139
2.18. Diplomprüfungszeugnis – Bauingenieurwesen (D)
Świadectwo uzyskania dyplomu w zakresie inżynierii budowlanej (D) 140
2.19. Diplom-Ingenieur (FH) (D)
Dyplom inżyniera dyplomowanego (FH) (D) 142
2.20. Dyplom doktora nauk humanistycznych
Diplom eines Doktors der Geisteswissenschaften 143
2.21. Urkunde – Doktor der Naturwissenschaften (D)
Dyplom doktora nauk przyrodniczych (D) 145
2.22. Urkunde – Doctor philosophiae (D)
Dyplom – doctor philosophiae (D) 146
2.23. Dyplom doktora habilitowanego nauk humanistycznych
Diplom eines habilitierten Doktors der Geisteswissenschaften 147
2.24. Urkunde – Doctor philosophiae habilitatus (D)
Dyplom – doctor philosophiae habilitatus (D) 148
2.25. Urkunde – Privatdozent (D)
Dyplom docenta prywatnego (D) 150
2.26. Świadectwo ukończenia studiów podyplomowych
Abschlusszeugnis des postgradualen Studiums 151
2.27. Dyplom pierwszego stopnia specjalizacji
Facharzt-Diplom (fachärztliche Ausbildung erster Stufe) 153
2.28. Dyplom specjalisty drugiego stopnia
Diplom eines Facharztes zweiter Stufe 155
2.29. Świadectwo czeladnicze
Gesellenzeugnis 156
2.30. Prawo wykonywania zawodu pielęgniarki
Zulassung zur Ausübung des Berufs der Krankenschwester 157
2.31. Beurteilung (D)
Ocena (D) 159

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 7 2014-01-10 10:21:15

3. Akty notarialne
Notarielle Urkunden 161

3.1. Notarialne poświadczenie złożenia podpisu
Notarielle Unterschriftsbeglaubigung 162
3.2. Unterschriftsbeglaubigung (D)
Poświadczenie złożenia podpisu (D) 163
3.3. Unterschriftsbeglaubigung (A)
Poświadczenie złożenia podpisu (A) 164
3.4. Pełnomocnictwo
Vollmacht 166
3.5. Pełnomocnictwo szczegółowe
Spezialvollmacht 168
3.6. Pełnomocnictwo (D)
Vollmacht (D) 170
3.7. Pełnomocnictwo (D)
Vollmacht (D) 173
3.8. Pełnomocnictwo szczegółowe (D)
Spezialvollmacht (D) 176
3.9. Pełnomocnictwo szczegółowe (A)
Spezialvollmacht (A) 179
3.10. Testament
Testament 180
3.11. Testament (A)
Testament (A) 181
3.12. Erbvertrag (D)
Umowa o dziedziczenie (D) 183
3.13. Umowa sprzedaży nieruchomości
Vertrag über den Verkauf einer Immobilie 185
3.14. Kaufvertrag (A)
Umowa sprzedaży (A) 189
3.15. Oświadczenie o ustanowieniu łącznej hipoteki kaucyjnej
Erklärung zur Bestellung einer Simultan-Kautionshypothek 194
3.16. Umowa ustanowienia użytkowania
Nutzungsvertrag 209
3.17. Umowa spółki z o.o.
GmbH-Vertrag 212
3.18. Gesellschaftsvertrag (D)
Umowa spółki z o.o. (D) 221
3.19. Protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z o. o.
Protokoll der außerordentlichen Gesellschafterversammlung einer GmbH 229
3.20. Protokoll der außerordentlichen Gesellschafterversammlung (D)
Protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (D) 232

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 8 2014-01-10 10:21:15

4. Dokumenty policyjne
Polizeiliche Schriftstücke 237

4.1. Protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie
Protokoll der Aufnahme einer mündlichen Strafanzeige 238
4.2. Protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o wykroczeniu
Protokoll der Aufnahme einer mündlichen Anzeige einer Ordnungswidrigkeit 240
4.3. Notatka urzędowa z Komendy Powiatowej Policji
Amtlicher Vermerk der Kreispolizeikommandantur 244
4.4. Wniosek o ukaranie w postępowaniu zwyczajnym
Strafantrag im gewöhnlichen Verfahren 246
4.5. Niederschrift über die Benennung eines Zustellungsbevollmächtigten (D)
Protokół powołania pełnomocnika do doręczeń (D).....249
4.6. Niederschrift/Anzeigenbestätigung (A)
Protokół/potwierdzenie złożenia doniesienia (A) 251
4.7. Zaświadczenie z Komisariatu Policji
Bescheinigung des Polizeireviers.....253
4.8. Bescheinigung über Erstattung einer Anzeige (D)
Zaświadczenie o złożeniu doniesienia (D).....254
4.9. Anzeigenbestätigung (A)
Potwierdzenie złożenia doniesienia (A) 256
4.10. Verlust (CH)
Zguba (CH) 258
4.11. Postanowienie o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do Rejestru Przestępstw
Beschluss über die Einstellung der Ermittlungen und über die Eintragung der Sache in das Deliktsregister 260
4.12. Postanowienie sądowe o wydaleniu obcokrajowca z terytorium RP
Beschluss über die Ausweisung eines Ausländers aus dem Gebiet der Republik Polen.....263
4.13. Bescheid – Aufenthaltsverbot (A)
Decyzja o zakazie pobytu (A) 265
4.14. Bescheid – Ausweisung (A)
Decyzja o wydaleniu (A).....271

5. Dokumenty sądowe
Gerichtliche Schriftstücke 275

5.1. Wezwanie sądowe
Gerichtliche Vorladung 276
5.2. Ladung des Angeklagten zur Hauptversammlung (A)
Wezwanie oskarżonego na rozprawę główną (A) 278

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 9 2014-01-10 10:21:16

5.3. Wniosek o stwierdzenie nabycia praw do spółdzielczego mieszkania lokatorskiego
Antrag auf Feststellung des Erwerbs der Rechte an einer Genossenschafts-Mietwohnung 280
5.4. Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku
Antrag auf Feststellung des Nachlasserwerbs 282
5.5. Wniosek o uznanie za zmarłą
Antrag auf Todeserklärung 284
5.6. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej przez odebranie zapewnienia spadkowego
Rechtshilfeersuchen um Entgegennahme einer erbrechtlichen Zusage 286
5.7. Wniosek o orzeczenie przepadku rzeczy
Antrag auf Entscheidung über die Einziehung eines Gegenstandes 288
5.8. Wniosek o nadesłanie wyciągu z Rejestru Skazanych
Antrag auf Zustellung eines Auszugs aus dem Strafregister 294
5.9. Odpis z księgi wieczystej
Abschrift aus dem Grundbuch 296
5.10. Postanowienie sądowe (stwierdzenie nabycia spadku)
Gerichtlicher Beschluss (über die Feststellung des Nachlasserwerbs) 300
5.11. Postanowienie sądowe (oddalenie wniosku o zwolnienie z kosztów)
Gerichtlicher Beschluss (über die Abweisung des Antrags auf Befreiung von den Gerichtskosten) 302
5.12 Wyrok (rozwód)
Urteil (Ehescheidung) 304
5.13. Urteil – Ehescheidung (D)
Wyrok rozwodowy (D) 307
5.14. Beschluss – Ehescheidungssache (A)
Postanowienie w sprawie rozwodowej (A) 311
5.15. Auszug aus dem Urteil des Zivilamtsgerichts von Bern (CH)
Wyciąg z wyroku Sądu Rejonowego ds. Cywilnych w Bernie (CH) 313
5.16. Protokoll – öffentliche Sitzung (D)
Protokół jawnego posiedzenia sądu (D) 316
5.17. Protokoll über die nichtöffentliche Sitzung in der Nachlasssache (D)
Protokół niejawnego posiedzenia sądu w sprawie spadkowej (D) 318
5.18. Einvernahme-Protokoll (CH)
Protokół przesłuchania sądowego (CH) 320

6. Pouczenia
Belehrungen 325

6.1. Pouczenie
Belehrung 326
6.2. Pouczenie obwinionego o uprawnieniach i obowiązkach
Belehrung des Beschuldigten über seine Rechte und Pflichten 328

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 10 2014-01-10 10:21:16

6.3. Pouczenie pokrzywdzonego o podstawowych uprawnieniach i obowiązkach
Belehrung des Geschädigten über seine Grundrechte und -pflichten 331
6.4. Pouczenie sprawcy wykroczenia o uprawnieniach i obowiązkach
Belehrung des Betroffenen über seine Rechte und Pflichten 334
6.5. Rechtsbelehrung (A)
Pouczenie prawne (A) 336
6.6. Rechtsbehelfsbelehrung (D)
Pouczenie o środkach zaskarżenia (D) 337
6.7. Rechtsbehelfsbelehrung (A)
Pouczenie o środkach zaskarżenia (A) 338
6.8. Rechtsmittelbelehrung (A)
Pouczenie o środkach zaskarżenia (A) 340
6.9. Rechtsmittelbelehrung – Ehescheidung (A)
Pouczenie o środkach zaskarżenia w sprawie o rozwód (A) 341
6.10. Rechtsmittelbelehrung – Verwaltungsstreitverfahren (A)
Pouczenie o środkach zaskarżenia w sądowym postępowaniu administracyjnym (A) 342
6.11. Rechtsbehelfsbelehrung – Strafbefehl (D)
Pouczenie o środkach zaskarżenia – nakaz karny (D) 343
6.12. Rechtsbelehrung – Strafsache (A)
Pouczenie prawne w sprawie karnej (A) 344

7. Dokumenty z zakresu prawa pracy
Arbeitsrechtliche Unterlagen 347

7.1. Świadectwo pracy
Arbeitszeugnis 348
7.2. Beschäftigungsnachweis (D)
Zaświadczenie o zatrudnieniu (D) 351
7.3. Umowa o pracę
Arbeitsvertrag 353
7.4. Umowa o pracę (D)
Arbeitsvertrag (D) 355
7.5. Umowa o pracę (D)
Arbeitsvertrag (D) 358
7.6. Befristeter Arbeitsvertrag für Gastarbeitnehmer (D)
Umowa o pracę na czas określony dla pracownika z zagranicy (D) 364
7.7. Verpflichtung auf das Datengeheimnis (D)
Zobowiązanie do zachowania tajemnicy danych (D) 368
7.8. Anlage zur Verpflichtungserklärung – Merkblatt (D)
Załącznik do oświadczenia o zachowaniu tajemnicy – informacja (D) 369
7.9. Interessenkonflikte (D)
Konflikt interesów (D) 371

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 11 2014-01-10 10:21:16

7.10. Interessenkonflikte – Merkblatt (D)
Konflikt interesów – informacja (D) 373
7.11. Umowa wydawnicza
Verlagsvertrag 377
7.12. Autorenvertrag (D)
Umowa autorska (D) 389
7.13. EU-Freizügigkeitsbestätigung (A)
Zaświadczenie o prawie do swobodnego osiedlania się na obszarze UE (A) ...394
7.14. Decyzja o wysokości emerytury
Bescheid über die Höhe der Pensionsbezüge 395
7.15. Mitteilung zur Leistung aus der gesetzlichen Unfallversicherung (D)
Zawiadomienie dotyczące świadczenia z tytułu ustawowego ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (D) 403

8. Dokumenty handlowe
Handelspapiere 409

8.1. Zaświadczenie REGON
REGON-Bescheinigung 410
8.2. Firmenbuchauszug (A)
Wyciąg z Rejestru Handlowego (A) 412
8.3. Potwierdzenie zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT UE
Bestätigung der Registrierung eines Subjektes als EU-mehrwertsteuerpflichtig 415
8.4. Mitteilung über die Zuteilung einer Steuernummer (D)
Informacja o nadaniu numeru podatnika (D) 417
8.5. Zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej
Bescheinigung über die Eintragung in das Gewerberegister 421
8.6. Gewerbe-Anmeldung (D)
Zgłoszenie działalności gospodarczej (D) 424
8.7. Odpis aktualny z Rejestru Przedsiębiorców – KRS
Aktueller Auszug aus dem Unternehmerregister – Nationales Gerichtsregister 426
8.8. Handelsregister – Abt. B – des Amtsgerichts (D)
Rejestr Handlowy Sądu Obwodowego – Wydział B (D) 434
8.9. Handelsregister des Kantons St. Gallen – Hauptregister (CH)
Rejestr Handlowy kantonu St. Gallen – Rejestr Główny (CH) 438
8.10. Umowa najmu
Mietvertrag 443
8.11. Mietvertrag (A)
Umowa najmu (A) 446
8.12. Umowa cesji praw z polisy ubezpieczeniowej
Abtretungsvertrag bezüglich einer Versicherungspolice 456
8.13. Zawiadomienie dłużnika o przelaniu wierzytelności
Benachrichtigung des Schuldners über die Abtretung einer Forderung 458

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 12 2014-01-10 10:21:16

8.14. Darlehensvertrag (D)
Umowa pożyczki (D) 459
8.15. Vertrag über die Erbringung von Transportdienstleistungen (D)
Umowa o świadczenie usług transportowych (D) 463

9. Dokumenty księgowo-podatkowe
Buchhalterische und steuerrechtliche Unterlagen 467

9.1. Zaświadczenie o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych
Bescheinigung über das Einkommen, das nach allgemeinen Grundsätzen der Besteuerung durch die Einkommensteuer unterliegt 468
9.2. Bescheid für 2005 über Einkommensteuer, Solidaritätszuschlag und Kirchensteuer (D)
Decyzja za rok 2005 w sprawie wymiaru podatku dochodowego od osób fizycznych, dodatku solidarnościowego i podatku kościelnego (D) 470
9.3. Zaświadczenie urzędu skarbowego
Bescheinigung des Finanzamtes 473
9.4. Zeznanie podatkowe (w sprawie spadkowej)
Steuererklärung (in einer Nachlasssache) 475
9.5. Erbschaftssteuerbescheid (D)
Decyzja w sprawie podatku od spadku (D) 479
9.6. Sprawozdanie finansowe
Jahresabschluss 485
9.7. Jahresabschluss (D)
Roczne sprawozdanie finansowe (D) 503
9.8. Bilans
Bilanz 508
9.9. Bilanz (D)
Bilans (D) 511
9.10. Rachunek zysków i strat
Gewinn- und Verlustrechnung 513
9.11. Gewinn- und Verlustrechnung (D)
Rachunek zysków i strat (D) 517
9.12. Erfolgsrechnung (CH)
Rachunek wyników (CH) 519

10. Dokumenty medyczne
Medizinische Dokumente 523

10.1. Karta wypisowa
Entlassungsbericht 524
10.2. Bericht aus dem Klinikum der Universität München (D)
Karta informacyjna z Kliniki Uniwersyteckiej w Monachium (D) 528

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 13 2014-01-10 10:21:16

10.3. Bericht aus dem Donauspital Wien (A)
Karta informacyjna ze szpitala Donau w Wiedniu (A) 533
10.4. Vorläufiger Entlassungsbericht (D)
Tymczasowa karta wypisowa ze szpitala (D) 535
10.5. Wyniki badań
Untersuchungsbefund 539
10.6. Wyniki badań laboratoryjnych
Laborbefund 540
10.7. Kumulativbefund (D)
Wyniki badań ogólnych (D) 543
10.8. End-Befund (A)
Wyniki badań końcowych (A) 545

Wykaz skrótów
Abkürzungsverzeichnis 549

Wykaz literatury 583

Literatura przedmiotu 584
Obowiązujące akty prawne i zalecane normy 602
Przekłady i omówienia polskich i niemieckich aktów prawnych
oraz zbiory polskich i niemieckich tekstów paralelnych 604
Polecane słowniki do przekładu poświadczonego 608

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 14 2014-01-10 10:21:16

WYKAZ SKRÓTÓW I SKRÓTOWCÓW

A	Republika Austrii
BDÜ	Bundesverband der Dolmetscher und Übersetzer
BST	Bałtyckie Stowarzyszenie Tłumaczy
CAT	Computer Aided Translation
CH	Konfederacja Szwajcarska
D	Republika Federalna Niemiec
DDR	Niemiecka Republika Demokratyczna
EFTA	Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
KOZ	Komisja Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
KTP	Kodeks tłumacza przysięgłego
MSZ	Ministerstwo Spraw Zagranicznych
NIP	Numer identyfikacji podatkowej
PKE	Państwowa Komisja Egzaminacyjna
PT TEPIS	Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS
REGON	Rejestr Gospodarki Narodowej
STP	Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich
u.z.t.p.	Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273 poz. 2702 z późn. zm.)

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 15 2014-01-10 10:21:17

Kubart

WSTĘP

Wydana w 2006 r. książka autorstwa Jana Iluka i Artura Dariusza Kubackiego pod tytułem *Wybór polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych / Auswahl polnischer und deutscher Dokumente für Translationsübungen*[2] cieszyła się i nadal cieszy dużym powodzeniem na rynku wydawniczym. Sukces ten należy przede wszystkim przypisać dwóm czynnikom. Po pierwsze, antologia tekstów do nauczania tłumaczeń specjalistycznych zawiera bogaty, unikatowy i w większości przypadków ułożony paralelnie zbiór występujących w obrocie międzynarodowym pism urzędowych rozmaitego rodzaju – od aktów wydawanych przez urzędy stanu cywilnego po zaświadczenia medyczne. Po drugie, opracowanie to jest jedynym aktualnym i tak obszernym zbiorem tekstów paralelnych skierowanym nie tylko do studentów germanistyki, ale przede wszystkim do osób zainteresowanych egzaminem na tłumacza przysięgłego. Jak wynika z wielu pozytywnych recenzji[3], zebrane w publikacji teksty stały się podstawowym materiałem ćwiczeniowym i testowym na zajęciach z tłumaczenia specjalistycznego w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz studiów podyplomowych w wielu ośrodkach akademickich w kraju, kształcących przyszłych tłumaczy specjalistycznych.

Niestety, wymieniona powyżej publikacja nie zawierała klucza, dzięki któremu adepci tłumaczenia specjalistycznego, a zwłaszcza kandydaci na tłumacza przysięgłego, mieliby możliwość konfrontacji sporządzonych przez siebie tłumaczeń z propozycjami innego tłumacza. Niniejszy klucz do *Wyboru* ma zatem pełnić rolę zbioru wskazówek, w jaki sposób ra-

[2] Jest to rozszerzona wersja publikacji z 2003 r. autorstwa Jana Iluka i Artura D. Kubackiego pt. *Wzory polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych / Muster polnischer und deutscher Dokumente für Translationsübungen*, wydanej w Wydawnictwie Gnome w Katowicach.

[3] Antologia była przedmiotem recenzji m.in. następujących teoretyków i/lub praktyków przekładu: J. Gościński, 2007, *Jan Iluk, Artur Dariusz Kubacki: Wybór polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych / Auswahl polnischer und deutsche Dokumente für Translationsübungen. Promocja XXI Sp. z o.o., Warszawa 2006, 368 s.* (w:) E. Białek, C. Lipiński, E. Tomiczek (red.), *Orbis Linguarum vol. 32. Festgabe für Prof. Dr. Hubert Unverricht zum achtzigsten Geburtstag*, Wrocław, s. 415–417; I. Wowro, 2007, *Iluk, Jan/ Kubacki, Artur Dariusz: Wybór polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych / Auswahl polnischer und deutsche Dokumente für Translationsübungen. Warszawa 2006. 368 s.* (w:) *Mitteilungsblatt BDÜ*, www.bdue.de/index (Fachzeitschrift/Rezensionen); L. Zieliński, 2008, *Jan Iluk, Artur Dariusz Kubacki: Wybór polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych / Auswahl polnischer und deutsche Dokumente für Translationsübungen. Promocja XXI. Warszawa 2006. 368 stron* (w:) E. Kościałkowska-Okońska, L. Zieliński (red.), *Rocznik przekładoznawczy 3/4 (2007/2008). Studia nad teorią, praktyką i dydaktyką przekładu*, Toruń, s. 345–348; P. Iwan, 2009, *Jan Iluk, Artur Dariusz Kubacki: Wybór polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych*, Języki Obce w Szkole, nr 3, s. 190–192.

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 17 2014-01-10 10:21:17

dzić sobie z problemami tłumaczeniowymi na poziomie makrostruktury, składni, a zwłaszcza frazeologii, leksyki oraz w odniesieniu do motywów nazwotwórczych. Odmiana urzędowa każdego języka wytwarza bowiem własne konwencje syntaktyczne, nazewnicze oraz dotyczące łączliwości wyrazów, których nie da się zastosować jedynie na podstawie znajomości ogólnych reguł obowiązujących w danym języku. W przekładzie pism urzędowych chodzi o osiągnięcie ekwiwalencji funkcjonalnej, a tę najłatwiej jest uzyskać poprzez studiowanie i tłumaczenie tekstów paralelnych, a także dokonywanie analizy porównawczej. Tylko w ten sposób tłumacz może osiągnąć analogiczny efekt mentalny u odbiorcy w języku docelowym oraz nie wykroczyć przeciwko przyjętym dla danego typu tekstów konwencjom strukturalno-językowym.

Odejście od zasady ekwiwalencji funkcjonalnej następowało jedynie wtedy, gdy wybór niemieckojęzycznych odpowiedników funkcjonalnych stworzyłby fałszywe przeświadczenie o identyczności desygnatów w języku źródłowym i docelowym. Posłużmy się przykładem: polski „sąd rejonowy" nie jest ścisłym odpowiednikiem niemieckiego „Amtsgericht"[4], stąd wybór nieistniejącego w strukturze sądownictwa niemieckiego terminu „Regionalgericht", mającego podkreślać odrębność polskiej instytucji. Ta sama zasada dotyczy tłumaczenia niemieckiego terminu „Amtsgericht" na język polski, dla którego wybrano odpowiednik „sąd obwodowy", funkcjonujący na trwale w terminologii archiwistów polskich[5]. Ekwiwalent funkcjonalny w języku docelowym podano jedynie w przypisie w celu poinformowania o istnieniu zbliżonego desygnatu, który jednak jest zbyt odległy od desygnatu w języku źródłowym, aby takiego ekwiwalentu można było użyć, nie powodując poważnych nieporozumień, które mogłyby nawet wiązać się z konsekwencjami prawnymi[6].

Ponadto osoba przygotowująca się do egzaminu na tłumacza przysięgłego – dysponując jedynie wskazówkami zawartymi w *Kodeksie tłumacza przysięgłego*[7], dotyczącymi m.in. formalnych zasad sporządzania tłumaczeń poświadczonych – zazwyczaj nie ma okazji skonfrontowania swoich

[4] Sąd Amtsgericht w Niemczech posiada inną właściwość rzeczową niż sąd rejonowy w Polsce, gdyż np. orzeka w sprawach rozwodowych.

[5] Dyskusja w sprawie tłumaczenia niemieckiego terminu „Amtsgericht" – zob. H. Niestrój, Archnet. Naukowy Portal Archiwalny, www.archiwa.net (12.08.2013 r.); I. Jacewicz, 2013, *Im Irrgarten der Institutionenbezeichnungen: deutsche und polnische Strafgerichte erster Instanz im Vergleich* (w:) W. Baur et al. (red.), *Übersetzen in die Zukunft. Dolmetscher und Übersetzer: Experten für internationale Fachkommunikation. Tagungsband der 2. Internationalen Fachkonferenz des Bundesverbandes der Dolmetscher und Übersetzer e.V. (BDÜ), Berlin, 28.–30. September 2012*, Berlin, s. 501–503.

[6] A.D. Kubacki, 2011, *Analiza błędów w tłumaczeniu na język polski dokumentu spadkowego ‚Erbschein'*, Lingua Legis, nr 20, s. 66–75.

[7] D. Kierzkowska (red.), 2005, *Kodeks tłumacza przysięgłego z komentarzem*, Warszawa.

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 18 2014-01-10 10:21:17

tłumaczeń pod względem formalnym z tłumaczeniami poświadczonymi sporządzanymi przez tłumacza przysięgłego, gdyż te albo pozostają w posiadaniu klienta, albo bezpośrednio wchodzą do obrotu prawnego.

Dodatkową pomocą w przygotowaniu do egzaminu na tłumacza przysięgłego może być opublikowana w 2012 r. przez A.D. Kubackiego monografia pt. *Tłumaczenie poświadczone. Status, kształcenie, warsztat i odpowiedzialność tłumacza przysięgłego*, w której kompleksowo omówiono istotę tłumaczenia poświadczonego, prawa i obowiązki tłumacza przysięgłego, zagadnienia dotyczące kształcenia i ustanawiania tłumacza certyfikowanego przez państwo, a także jego odpowiedzialność prawną. W pozycji tej zamieszczono również cztery wzory tłumaczenia poświadczonego i opatrzono je obszernymi komentarzami.

Zdecydowaliśmy się opublikować opracowane wspólnie przekłady, zachowując wszystkie elementy formalne charakterystyczne dla tłumaczenia poświadczonego, usuwając jedynie niektóre informacje ze względu na ochronę danych osobowych oraz ustawowy obowiązek zachowania przez tłumacza przysięgłego tajemnicy zawodowej.

Jesteśmy świadomi, że mimo rzetelnego przygotowania naszych tłumaczeń pod względem merytorycznym i formalnym, nie są one jedyną poprawną wersją i w związku z tym nie mogą uchodzić za wyłączne źródło informacji. Podkreślamy wyraźnie, że wzory te są tylko naszą propozycją i z tego powodu nie zwalniają tłumaczy przysięgłych języka niemieckiego lub osób przygotowujących się do wykonywania tego zawodu z samodzielnej analizy językowej oraz wysiłku kognitywno-operacyjnego, który musi towarzyszyć każdemu przekładowi jednostkowego tekstu specjalistycznego, niezależnie od dziedziny, jaką ten tekst reprezentuje, i celu, któremu służy. Nie ponosimy zatem odpowiedzialności za prawne skutki wykorzystania naszych tłumaczeń.

Układ tłumaczeń odpowiada dokładnie układowi dokumentów zamieszczonych w dziesięciu rozdziałach *Wyboru polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych*. Przekłady poprzedzają dwa krótkie rozdziały: pierwszy poświęcony jest metodologii i praktyce wykonywania tłumaczeń poświadczonych, natomiast w drugim zebrano formalne oraz lingwistyczne zasady ich sporządzania[8]. Publikację zamyka przekład alfabetycznie ułożonych skrótów i skrótowców spotykanych w różnych pismach oficjalnych, zwłaszcza prawnych, prawniczych i urzędowych,

[8] Rozdział drugi zawiera nieznacznie zmienione i uzupełnione zasady metodologiczne sporządzania tłumaczeń poświadczonych zaczerpnięte ze wspomnianej powyżej monografii Artura D. Kubackiego pt. *Tłumaczenie poświadczone. Status, kształcenie, warsztat i odpowiedzialność tłumacza przysięgłego.*

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 19 2014-01-10 10:21:17

który odpowiada wykazowi elementów brachygraficznych oraz akronimów zamieszczonemu w antologii tekstów na końcu książki.

Publikację uzupełniono ponadto o obszerny wykaz literatury, na który składają się bogata literatura przedmiotu, obowiązujące akty prawe, przepisy wykonawcze i normy odnoszące się do zawodu tłumacza przysięgłego, spis przekładów i/lub omówień polskich aktów prawnych na język niemiecki i odwrotnie, lista zbiorów polskich i niemieckich tekstów paralelnych, a także wykaz polecanych słowników do przekładu specjalistycznego (poświadczonego).

Książka adresowana jest do szerokiego grona osób zainteresowanych przekładem tekstów specjalistycznych, a więc uczestników seminariów translacyjnych, kandydatów zgłaszających się do egzaminu na tłumacza przysięgłego oraz czynnych tłumaczy, którzy chcieliby skonfrontować swoje tłumaczenia z propozycjami przekładów. Polecamy ją zwłaszcza tym osobom, które nabyły *Wybór polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych*, z mozołem przygotowywały tłumaczenia zamieszczonych w niej tekstów i jak dotąd nie miały możliwości sprawdzenia efektów swojej pracy translatorskiej. Zawarte w niniejszej publikacji propozycje tłumaczeń mogą stanowić materiał porównawczy, dzięki któremu adept zawodu uzyska możliwość samodzielnego kształcenia umiejętności translacyjnych.

Na koniec chcielibyśmy gorąco podziękować recenzentowi naszej publikacji, prof. dr. hab. Lechowi Zielińskiemu, za wszelkie uwagi krytyczne oraz cenne wskazówki udzielone nam z perspektywy nie tylko teoretyka przekładu, ale przede wszystkim tłumacza-praktyka. Ponadto dziękujemy Dagmarze Wachnie za staranną korektę językową oraz wydatną pomoc w procesie wydawniczym niniejszego opracowania, a także dr n. med. Katarzynie Smółce za konsultację merytoryczną przekładów tekstów medycznych. Nasze podziękowania kierujemy również do Jana Gościńskiego, tłumacza przysięgłego języka angielskiego oraz właściciela Biura Tłumaczeń KUBART w Chrzanowie, za pomoc w kwerendach terminologicznych, za wszystkie rady i krytyczne uwagi oraz dyskusje związane z wyborem optymalnej wersji tłumaczenia, a także za wydanie niniejszej publikacji drukiem.

Karsten Dahlmanns & Artur Dariusz Kubacki

jak_tlumaczyc_09_01_2014.indd 20 2014-01-10 10:21:17